

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра української мови

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕКСТ ЯК ОБ'ЄКТ МОВНОГО РЕДАГУВАННЯ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська

Галузь знань – 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Текст як об'єкт мовного редагування
Викладач(i)	Ципердюк Оксана Дмитрівна
Контактний телефон викладача	0985258080
E-mail викладача	oksana.tsyperdiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Обговорення загальнометодологічних і загальнонаукових аспектів курсу, особливостей виконання різних форм робіт. Згідно з графіком консультацій.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Текст як об'єкт мовного редагування» відповідно до освітньої програми належить до дисциплін вільного вибору студента. Пропонований навчальний курс пов'язаний із такими дисциплінами: «Сучасна українська мова», «Стилістика і культура української мови», «Лінгвістичний аналіз тексту», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Теорія літератури» та ін. Читається на останньому, четвертому, курсі бакалаврату, коли студенти вже здобули певні знання, уміння й навички в ході вивчення суміжних філологічних дисциплін, зокрема прослухали або паралельно опановують курси «Українська мова за професійним спрямуванням», «Теорія і практика польського перекладу, інформаційні технології в перекладі», «Соціолінгвістика», «Стилістика і культура польської мови» та ін., а також готуються до виробничої перекладацької практики.</p>	
<p>Дисципліну адресовано насамперед тим студентам, які бажають поглибити свої знання з теорії і практики лінгвістичного аналізу тексту, здобуті в середній та вищій школах, і здобути теоретичні знання та практичні навички критичного оцінювання й редактування текстів різних стилів: наукового, офіційно-ділового, публіцистичного, релігійного (конфесійного) та художнього.</p>	
<p>Пропонована дисципліна є одним зі складників освітньої програми підготовки філологів, що дозволить у майбутньому випускникам-бакалаврам працювати коректором, редактором. Здобуті компетенції та результати навчання будуть корисними також у перекладацькій діяльності та в інших можливих професійних сферах, що потребують роботи з текстом, уміння його аналізувати, критично оцінювати й редактувати.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Текст як об'єкт мовного редагування» є поглиблення знань із теорії та практики лінгвістичного аналізу тексту й здобуття практичних навичок редактування текстів різних стилів.</p>	
<p>Завдання (цілі):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● навчити здійснювати лінгвістичний аналіз та критично оцінювати тексти різних стилів і жанрів; ● сформувати навички редактування й коригування текстів різних стилів; ● виробити навички контролю та самоконтролю за дотриманням мовних норм; ● поглибити уміння користуватися словниками та довідниками, іншою спеціальною літературою; ● розвивати здатність застосовувати знання на практиці. 	
4. Загальні і фахові компетентності	

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську, англійську, українську мови в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення, перекладу та редагування текстів різних жанрів і стилів польською, англійською та державною мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Програмні результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації, у перекладі.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

ПРН 10. Знати норми польської, англійської, української мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів польською мовою, англійською та державною мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати польську, англійську, українську мову в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

6. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
7	035 Філологія (польська мова і література та англійська мова)	4	B
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Вступ. Мовне редагування як один із аспектів редагування. Типологія мовних помилок Предмет, мета і завдання дисципліни «Текст як об'єкт мовного редагування». Зв'язок курсу з іншими навчальними дисциплінами («Сучасна українська мова», «Лінгвістичний аналіз тексту», «Стилістика і культура української мови», «Українська мова за професійним спрямуванням» тощо). Редагування. Види редагування. Об'єкт редагування. Мета й завдання редагування. Галузі редагування. Аспекти редагування. Суть, мета й етапи мовного редагування. Види мовних правок. Основні типи мовних помилок (типові орфоепічні, акцентуаційні, орфографічні, лексико-фразеологічні, граматичні, пунктуаційні, стилістичні помилки). Основні коректорські знаки для виправлення текстових оригіналів.	2	2	6
Завдання для самостійної роботи: 1. Підготовка до практичного заняття «Вступ. Мовне редагування як один із аспектів редагування. Типологія мовних помилок» (2 год.). 2. Конспект питання «Коректурні знаки для виправлення текстових оригіналів» із праці: Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи: навч. посібник. 2-ге вид. Львів : Афіша, 2011. 640 с. (2 год.) 3. Конспект питання «Типологія мовних помилок» із праці: Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій / укладач: Ребрій О. В. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 88 с. (або з інших праць, знайдених самостійно) (2 год.)			
Тема 2. Типи мовних норм. Роль словників у мовному редагуванні текстів Поняття норми як базове поняття типології мовних помилок. Типи мовних норм сучасної української літературної мови (графічні, орфографічні, орфоепічні, акцентуаційні, лексичні, фразеологічні, словотвірні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні), мовна норма і варіант. Кодифікація мовних норм у словниках, довідниках тощо. Зміна мовних норм (динаміка лексичних, граматичних, орфографічних і пунктуаційних мовних норм). Нова редакція українського правопису (2019 р.). Основні типи лінгвістичних словників. Електронні словники. Роль лексикографічних праць та іншої довідкової літератури в редагуванні текстів різних стилів.	2	2	6

<p>Робота зі словниками, довідниками, іншою довідковою літературою, електронними базами.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до практичного заняття «Типи мовних норм. Роль словників у мовному редагуванні текстів» (2 год.). 2. Конспект питання «Динаміка мовних норм (лексичних, граматичних)» із праці: Літературна норма і мовна практика: монографія / за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с. (2 год.). 3. Робота зі словниками та довідниками (2 год.). 			
<p>Тема 3. Текст як об'єкт лінгвістичного аналізу</p> <p>Трактування тексту в науковій літературі. Категорії тексту (цілісність, зв'язність, членування, лінійність, інформативність, завершеність та ін.). Контекст і підтекст. Класифікація текстів. Структурна модель тексту. Заголовок як компонент тексту, його структурні та функційні особливості в текстах різних стилів. Інтродуктивний (вступний) блок та його стилеві варіанти. Інформативний (основний) блок та його стилеві варіанти. Інферативний (заключний) блок та його стилеві варіанти.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до практичного заняття «Текст як об'єкт лінгвістичного аналізу» (2 год.). 2. Підготовка до диктанту. Див. зміни в орфографічних і пунктуаційних нормах із праці: Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с. (4 год.). 	2	2	6
<p>Тема 4. Лінгвістичний аналіз і редактування наукових текстів</p> <p>Формування наукового стилю в українській мові. Наукові тексти та їхня класифікація. Загальні вимоги до оформлення наукового тексту. Специфічні мовні ознаки наукових текстів. Репрезентація наукового мовлення на лексичному рівні. Термінологія наукових текстів. Метафори в науковому тексті. Граматичні ознаки наукового стилю. Особливості редактування наукового тексту. Типові помилки в написанні та оформленні наукових робіт. Найпоширеніші лексичні помилки в наукових текстах (на вживання паронімів, тавтології, термінів, іншомовної лексики тощо) та шляхи їхнього уникнення. Типові морфологічні помилки (у визначенні роду іменників, групи прикметників, в уживанні словосполучок числівників з іменниками та прикметниками, числівників як компонентів складних слів, записуванні словосполучок із цифрами, скороченнях слів, дієслівному способі позначення дії, уживанні безособових конструкцій, сполучуваності слів, уживанні прийменникових конструкцій та ін.) та шляхи їхнього уникнення. Типові синтаксичні помилки в наукових текстах (труднощі з узгодженням підмета з присудком, складні випадки керування, дієприслівниковий зворот у науковому мовленні, однорідні члени речення тощо) та шляхи їхнього</p>	0	2	8

<p>уникнення. Виправлення помилок у цитуванні та покликанні на джерела, в оформленні списку використаних джерел.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготовка до практичного заняття «Лінгвістичний аналіз і редактування наукових текстів» (4 год.). Виконання самостійної роботи: мовностилістичний аналіз, критичне оцінювання та редактування наукового тексту (4 год.) 			
<p>Тема 5. Лінгвостилістичний аналіз і редактування текстів офіційно-ділового стилю</p> <p>Документ і правила його складання. Національний стандарт України. Вимоги до бланків документів та оформлення сторінки. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Загальні вимоги до мови ділових паперів. Діловий текст та його складові частини. Правила використання скорочень у документах. Види і типи скорочень. Методика редактування і техніка правки ділових документів. Етапи роботи над службовим документом. Виправлення тексту та технічні прийоми виправлень. Редактування ділових листів. Основні види й типи мовних і стилістичних помилок у службових документах. Логіко-смислові помилки, лексичні (неправильне використання термінів, іншомовних слів, паронімів, синонімів, застарілих слів, стилістично забарвленої лексики), морфологічні (неправильне вживання форм іменника, повних і коротких форм прикметників, відмінювання числівників, утворення форм дієслів, уживання прийменників та ін.) синтаксичні (неправильне використання стійких сполучок, керування дієслів та іменників, неправильне узгодження підмета та присудка, порядок слів у реченні, незнання структури складного речення, занадто складні синтаксичні структури та ін.). Порушення мовного етикету.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготовка до практичного заняття «Лінгвостилістичний аналіз і редактування текстів офіційно-ділового стилю. Контрольна робота» (2 год.). Підготовка до тестової контрольної роботи (2 год.). Виконання самостійної роботи: мовностилістичний аналіз, критичне оцінювання та редактування тексту офіційно-ділового стилю (4 год.). 	0	2	8
<p>Тема 6. Мовностилістичний аналіз і редактування публіцистичних текстів</p> <p>Витоки публіцистичного стилю української мови. Підстилі публіцистичного стилю. Жанрові та загальні мовні особливості публіцистичних текстів. Текст у ЗМІ як мікроструктура, що входить до складу макроструктури. Лексико-фразеологічні (синтагматика тексту, синонімія, неологізми, мовні засоби створення експресії, фразеологія тощо) та граматичні особливості текстів ЗМІ. Мова газетних текстів: газетні заголовки та їхні функції. Мова рекламних текстів: загальна структура та графічні особливості; фонетичні засоби, лексичні експресивні засоби, термінологія, іншомовна</p>	0	2	10

<p>лексика, граматичні особливості. Редагування публіцистичних текстів: редагування газетного тексту, специфіка редагування на радіо, особливості редагування на телебаченні, редагування рекламних текстів. Типові мовні помилки в ЗМІ та рекламі.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготовка до практичного заняття «Мовностилістичний аналіз і редагування публіцистичних текстів» (5 год.). Виконання письмової самостійної роботи (колективних проектів): пошук текстів, зокрема й рекламних, у ЗМІ, у тому числі на інтернет-сайтах, що потребують редагування, їхній мовностилістичний аналіз, критичне оцінювання та редагування (5 год.). 			
<p>Тема 7. Мовностилістичні особливості та редагування релігійних (конфесійних) текстів</p> <p>Релігійний стиль як один із основних функційних стилів сучасної української мови: проблема назви стилю, основні класифікаційні ознаки. Історія становлення і розвитку конфесійного стилю. Особливості функціонування української мови в релігійній сфері. Підстилі релігійного стилю: канонічна література (Біблія), молитва, літургіка, проповідь, катехитика. Лексичні особливості релігійного стилю: лексико-семантичні групи релігійної лексики, синонімія, антонімія, паронімія в системі конфесійної лексики, лексико-семантична структура релігійних лексем, генетична класифікація, відображення української релігійної лексики в лексикографічних працях. Фразеологія релігійного стилю. Граматичні особливості релігійних текстів: словотвір релігійної лексики, морфологічні риси, синтаксис, особливості вживання художніх тропів і стилістичних фігур, релігійний мовленнєвий етикет. Особливості редагування релігійних текстів різних підстилів і жанрів. Основні проблеми терміновживання і термінотворення в сучасному релігійному стилі: церковнослов'янізми, варіантність у структурі богословської лексики, правопис релігійних назв. Правописні проблеми релігійної лексики: написання великої літери; літери і та и, г та ґ у словах іншомовного походження; літери т і ф; транслітерація початкової йоти перед голосним у запозиченнях із грецької мови тощо. Основні типи мовних помилок у релігійних текстах. Термінологічно-правописний порадник для богословів та редакторів богословських текстів, рекомендований Інститутом богословської термінології та перекладів Українського католицького університету.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготовка до практичного заняття «Мовностилістичні особливості релігійних (конфесійних) текстів» (2 год.). Конспект-ксерокопія праці: Термінологічно-правописний порадник для богословів та редакторів богословських текстів, рекомендований Інститутом богословської термінології та перекладів Українського католицького університету. (2 год.). Підготовка до практичного заняття «Редагування релігійних текстів» (2 год.). 	6	4	10

4. Виконання письмової самостійної роботи: мовностилістичний аналіз, критичне оцінювання та редактування релігійного тексту (4 год.).			
Тема 8. Лінгвістичний аналіз і редактування художніх текстів Жанрово-стильові особливості художніх текстів. Специфіка мови текстів художнього стилю. Фонографічний рівень аналізу художнього тексту (алітерація, асонанс, анафора, епіфора, ритм, вигуки, звуконаслідування, графічні засоби, семантика великої літери, інтонаційно-пунктуаційні виражальні засоби). Морфемно-словотвірний рівень аналізу художнього тексту (стилістичні функції суфіксів і префіксів, повтор морфем, тавтологія, оказіоналізми). Лексичний рівень аналізу художнього тексту (стилістично нейтральна лексика, полісемія, омонімія, паронімія, синонімія, антонімія, емоційно марковані слова, територіальні й соціальні діалектизми, просторічна й лайлива лексика, повтор лексем як вияв експресії). Фразеологізми в художньому тексті. Морфологічний рівень аналізу тексту (іменники, прикметники, числівники, дієслівні форми, займенники, повтор частин мови). Синтаксичний аналіз тексту (синтаксичні зачини, односкладні називні речення, парцельовані та супердовгі конструкції, полісіндегон та асіндегон, синтаксичні стилістичні фігури). Порушення мовних норм як стильова ознака художнього тексту. Специфіка мовного редактування художнього тексту.	0	2	6

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготовка до практичного заняття «Лінгвостилістичний аналіз і редактування художніх текстів» (2 год.).

2. Виконання письмової самостійної роботи: мовностилістичний аналіз, критичне оцінювання та мовне редактування художнього тексту (4 год.).

Разом: **12** **18** **60**

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання навчальної дисципліни відбувається за національною та ECTS-шкалою на основі 100-балльної системи, згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичних заняттях, текстовий контрольний диктант), підсумковий (контрольна робота, самостійні роботи).</p> <p>Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> Поточний контроль (45% від загальної кількості балів за курс (100%) – усне та письмове опитування під час практичних занять. За кожне практичне заняття – 5%). Контрольна тестова робота (5%). Самостійна робота (50% – конспект наукових праць (5%); мовностилістичний аналіз і редактування текстів різних стилів (45%)).
---	---

**Вимоги до самостійних і
письмових робіт**

**Текстовий контрольний диктант (обсяг – 180–190 слів)
Критерії оцінювання**

Диктант оцінюється однієї оцінкою, орфографічні та пунктуаційні помилки мають однукову вагу; помилки в тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважаються однією помилкою; помилки на те саме правило, але в різних словах і конструкціях, є різними помилками.
Оцінка за диктант є оцінкою за практичне заняття 3.

Оцінка (вага)	Кількість помилок
10 б.	0.
9 б.	1 (негруба)
8 б.	2
7 б.	3–4
6 б.	5–6
5 б.	7–8
4 б.	9–10
3 б.	11–12
2 б.	13–14
1 б.	15–16 і більше
Максимальна оцінка – 10 б.	

Підсумкова контрольна робота

В установлений час самостійно виконайте тест на сторінці дистанційного навчання – 40 питань з однією правильною відповіддю, щоб перевірити розуміння теоретичних і практичних аспектів навчального матеріалу (10 б. – 5% від загальної кількості балів).

Самостійні роботи

1. Конспект наукових праць (6 б. – 6 % від загальної кількості балів).

Зміст і критерії оцінювання	Вага
Конспект 2-х наукових праць до практичного заняття 1. За конспект кожної праці – по 1 б.	2 б.
Конспект 1 наукової праці та укладення бібліографічного опису лінгвістичних словників до практичного заняття 2. За конспект – 1 б., бібліографічний опис – 1 б.	2 б.
Виконання 2-х завдань на основі конспекту наукових праць до практичного заняття 3. За кожне завдання – по 1 б.	2 б.
Разом:	6 б. (6%)

2. Мовностилістичний аналіз і редактування наукового тексту (10 б. – 10 % від загальної кількості балів).

Текст для аналізу й редактування подано в навчальному посібнику О. Циперрюк «Текст як об'єкт мовного редактування :

інструктивно-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи» (с. 49–51).

Критерій оцінювання	Вага
Короткий аналіз мовних особливостей тексту	2 б.
Редагування лексичних помилок	2 б.
Редагування граматичних (словотвірних, морфологічних, синтаксичних) помилок	1 б.
Редагування орфографічних помилок	1 б.
Редагування пунктуаційних помилок	1 б.
Редагування змістових, стилістичних та орфоепічних помилок	1 б.
Редагування технічних помилок	2 б.
Разом	10 б. (10 %)

3. Мовностилістичний аналіз і редагування тексту офіційно-ділового стилю (10 б. – 8 % від загальної кількості балів).

Тексти (на вибір) для аналізу й редагування подано в навчальному посібнику О. Ципердюк «Текст як об'єкт мовного редагування : інструктивно-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи» (с. 63–64).

Критерій оцінювання	Вага
Короткий аналіз мовних особливостей тексту	2 б.
Редагування лексичних помилок	2 б.
Редагування граматичних (словотвірних, морфологічних, синтаксичних) помилок	1 б.
Редагування орфографічних помилок	1 б.
Редагування пунктуаційних помилок	1 б.
Редагування змістових, стилістичних та орфоепічних помилок	1 б.
Редагування технічних помилок	2 б.
Разом	10 б. (8 %)

4. Груповий проект із презентацією «Мовностилістичний аналіз і редагування текстів ЗМІ і реклами» (10 б. – 10 % від загальної кількості балів).

Структуру матеріалів групового проекту подано в навчальному посібнику О. Ципердюк «Текст як об'єкт мовного редагування : інструктивно-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи» (с. 75).

Критерій оцінювання	Вага
Назва, мета та завдання проекту	1 б.
Вибір оригінального тексту	1 б.
Мовностилістичний аналіз тексту	2 б.

Критичне оцінювання тексту, перелік та короткий аналіз помилок	2 б.
Зредагування за допомоги коректурних знаків текст	2 б.
Оформлення презентації, бібліографія	2 б.
Разом	10 б. (10 %)

5. Мовностилістичний аналіз релігійного тексту

(10 б. – 10 % від загальної кількості балів).

Покликання на текст для аналізу й редагування подано в навчальному посібнику О. Ципердюк «Текст як об'єкт мовного редагування : інструктивно-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи» (с. 104).

Критерій оцінювання	Вага
Короткий аналіз мовних особливостей тексту	2 б.
Редагування лексичних помилок	2 б.
Редагування граматичних (словотвірних, морфологічних, синтаксичних) помилок	1 б.
Редагування ортографічних помилок	1 б.
Редагування пунктуаційних помилок	1 б.
Редагування змістових, стилістичних та ортоепічних помилок	1 б.
Редагування технічних помилок	2 б.
Разом	10 б. (10 %)

6. Мовностилістичний аналіз і редагування художнього тексту (10 б. – 6 % від загальної кількості балів).

Покликання на текст для аналізу й редагування подано в навчальному посібнику О. Ципердюк «Текст як об'єкт мовного редагування : інструктивно-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи» (с. 115–116).

Критерій оцінювання	Вага
Аналіз мовних особливостей тексту	4 б.
Відповідь на питання «Чому автор не використав жодного розділового знака?»	1 б.
Відповідь на питання: «Чому так роблять інші письменники?» Добір 2-х інших художніх текстів (із поданням назви твору та автора), у яких відсутні розділові знаки.	2 б.
Відповідь на питання «Які ще відхилення від сучасних мовних норм, ужиті зі стилістичною метою, трапляються в художньому мовленні?»	2 б.
Відповідь на питання «Як ви особисто ставитеся до порушення мовної норми в художньому тексті?»	1 б.
Разом	10 б. (6 %)

Практичні заняття	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали в адаптованій формі за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» (9–10 б.) – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання під час аналізу практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи тих проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» (7–8 б.) – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи тих проблем, але допускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або під час аналізу практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» (5–6 б.) – здобувач освіти переважно засвоїв теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності в знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов’язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» (1–4 б.) – здобувач освіти не опанував навчального матеріалу дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Діє система накопичення балів. Допуск до заліку – присутність і робота на практичних заняттях, виконання контрольної роботи та всіх передбачених форм самостійної роботи.</p> <p><u>Студенти, які працюють за індивідуальним графіком</u>, мають вчасно виконувати завдання до практичних занять і надсилати їх викладачеві не пізніше ніж до кінця тижня, коли відбулося відповідне практичне заняття; згідно із графіком навчального процесу виконати контрольну тестову роботу та самостійні роботи.</p>
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік. Залікова оцінка є підсумковою оцінкою за всі види роботи.

8. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи

Під час виконання письмових робіт не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями, а також списування та плагіат.

Самостійні роботи

Студенти зобов'язані самостійно підготувати всі види самостійних робіт і вчасно подати їх на перевірку викладачеві. У разі виявлення списування (наявності двох чи більше тотожних робіт) усі студенти отримають «0» балів. Студенти можуть подати роботу пізніше лише за умови поважної причини, підтвердженої документально.

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomuplahiatu.pdf>. Студенти зобов'язані неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю студенти отримують «0» балів. Повторна невідповідна поведінка під час заняття/виду контролю може привести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п. 14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні_документи/polozhenja/

Відвідування занять

Студенти мають вчасно приходити на заняття. Вони можуть бути не допущеними до заняття в разі спізнення без вагомої на те причини. Студенти мають брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувачі вищої освіти мають бути толерантними в спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студенти можуть відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням тестування в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-proindivid.-grafik.pdf>

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю № 1, мають право перескласти залік за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі в процесі підготовки до практичних занять та під час виконання письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном № 3 студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 3)», ознайомитися з яким можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/povtorne-vuvchenniadustzuplin.pdf>

Перезарахування освітніх компонент

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Зарахування результатів неформальної освіти відбувається шляхом проходження онлайн-курсів, які стосуються змісту навчальної дисципліни.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посібник. Львів : Світ, 2003. 432 с.
2. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови : навч. посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 256 с. URL : <http://surl.li/lgyouu>
3. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови : навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене. Львів : ПАЮ, 2007. 400 с. URL: <http://surl.li/ozjkqw>
4. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навч. посібник. 2-ге вид, випр. і допов. Львів : ПАІС, 2009. 431 с. URL: <http://surl.li/axoxuq>
5. Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: навч. посібник. Львів : ПАІС, 2011. 397 с.
6. Карпенко В. О. Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика : підручник. Київ : Університет «Україна», 2007. 431 с.
7. Kochan I. M. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2008. 423 с. URL: <http://surl.li/nvcufx>
8. Лінгвістичний аналіз тексту: словник термінів / Голянич М. І., Іванишин Н. Я., Ріжко Р. Л., Стефурак Р. І.; за ред. М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Сімик, 2012. 392 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2809/1/LAT%20red%20111.pdf>
9. Літературна норма і мовна практика: монографія / Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Коць Т. А. та ін.; за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
10. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посібник. Київ : Вид. центр «Академія», 2007. 360 с. URL: <http://surl.li/figdkm>
11. Мацько Л. І., Кравець Л. В., Солдаткіна О. В. Стилістика ділової мови і редагування документів : навч. посібник. Київ : Університет «Україна», 2004. 282 с.
12. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
13. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій / укладач: Ребрій О. В. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 88 с. URL: <http://surl.li/zgvjdc>
14. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посібник. Львів : ВФ Афіша, 2017. 416 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/l_2142_94365662.pdf
15. Семеног О. М. Культура наукової української мови : навч. посібник / за ред. Л. І. Мацько. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. 252 с. URL: <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/131.pdf>

16. Солодка Л. І. Логіка. Методи логічного аналізу тексту : навч. посібник. Черкаси : Брама-Україна, 2011. 68 с. URL: <http://surl.li/vrprog>
17. Термінологічно-правописний порадник для богословів та редакторів богословських текстів, рекомендований Інститутом богословської термінології та перекладів Українського католицького університету. URL: <http://poradnyk.ucu.edu.ua/>
18. Тимкова В. А. Українська мова в науці: навчальний посібник. Вінниця : ВВ ВНАУ, 2018. 212 с. URL: <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=25558.pdf>
19. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с. URL: <http://surl.li/iwbnw>

Методичне забезпечення

20. Ципердюк О. Д. Мова творів конфесійної літератури : методичні вказівки до спеціалізації. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2015. 132 с.
21. Ципердюк О. Д. Текст як об'єкт мовного редагування : інструктивно-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни. Івано-Франківськ : Голіней О. М., 2020. 150 с. <http://surl.li/shyofi>
22. Ципердюк О. Д. Текст як об'єкт мовного редагування : опорний конспект лекцій із навчальної дисципліни. Івано-Франківськ : Голіней О. М., 2020. 125 с. <http://surl.li/eqgqyt>
23. Ципердюк О. Д. Текст як об'єкт мовного редагування : хрестоматія для студентів факультету філології. Івано-Франківськ, 2020. 307 с.

Інтернет-ресурси

24. Академічний тлумачний словник української мови – СУМ 1970-1980, 11-томний. URL: <http://sum.in.ua>
25. Адрощук Н. Авторська пунктуація в щоденнику Ольги Кобилянської. *Волинь філологічна: текст і контекст: актуальні проблеми сучасного мовознавства*. 2012. С. 5–10. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/7164/1/3.pdf>
26. Антоненко-Давидович Д. Як ми говоримо. Київ : Либідь, 1991. 256 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Antonenko-Davydovych/Yak_my_hovorymo.pdf
27. Баган М. П. Англізація сучасного українськомовного комунікативного простору: причини, основні вияви та наслідки. *Українська мова*. Київ : Ін-т укр. мови НАН України. 2020. №1. С. 38–53. URL: https://iul-nasu.org.ua/pdf/ukrmova/1_20/6.pdf
28. Барчук В. М. Девіації сучасного суспільного мовлення: обсценна лексика (на матеріалі блогів на «Цензор.нет»). *Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово*. 2022. № 17(65). С. 34–46. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/16534/1/document.pdf>
29. Дяків Х. Ю. Українська девіатологія: стан і перспективи розвитку. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2016. Вип. 85. С. 20–24. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/03/Ukrainian-deviatology-current-state-and-research-perspectives.-Dyakiv-Khr..pdf>
30. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
31. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 5). Доступно з: <http://surl.li/dhres>
32. Культура слова: мовностилістичні поради від Олександра Пономарєва. URL: <http://ponomariv-kulturaslova.wikidot.com>
33. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання М. Волощак. URL: <http://nepravylnopravylno.wikidot.com/>
34. Офіційний сайт української мови URL: <http://ukrainskamova.com/>
35. Про фемінітиви в сучасній українській мові / Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. URL: <http://surl.li/ejamm>
36. Словник української мови : в 11 тт. Київ : Наук. думка, 1970–1980. URL: <http://sum.in.ua>

37. Словотвір URL: <https://slovotvir.org.ua/>
38. Тепшич А. І. Постмодерністська авторська пунктуація як один із прийомів мовної гри (на матеріалі прозових творів представників станіславського феномена). *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки.* 2016. № 1. С. 244–250. URL: <http://surl.li/jgzafv>
39. Тренажер із правопису української мови URL: <https://webpen.com.ua/>
40. Українська за 27 уроків URL: <https://prometheus.org.ua/>
41. Український лінгвістичний портал. Словники України on-line: словозміна, синонімія, фразеологія. URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua>
42. Уроки державної мови. URL: <http://www.mova.kreschatic.kiev>
43. Фаріон І. Явище англоварваризації в українському освітньо-науковому середовищі: історія і сучасність. URL: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/206101/224879>
44. Харчук О. В. Реагування художньої літератури: погляд автора і редактора. *Література та культура Полісся.* 2016. Вип. 84. С. 188–193. URL : <http://surl.li/ysbtky>
45. Ципердюк О. Д. Взаємодія розмовного й релігійного стилів у християнській проповіді. *Південний архів (філологічні науки).* 2018. № 76. С. 27–32. URL: <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/546/545>
46. Ципердюк О. Д. Вокатив у текстах новел Василя Стефаника. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації.* 2021. Том 32 (71). № 6. Частина 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 58–63. URL: http://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/6_2021/part_1/11.pdf
47. Ципердюк О. Д. Динамічні процеси в семантиці української релігійної лексики (рецензія на монографію А. А. Ковтун «Семантична деривація в релігійній лексиці української мови»). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Соціальні комунікації.* 2018. № 37. Том 1. С. 171–173. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v37/part_1/46.pdf
48. Ципердюк О. Д. Експресивізація релігійної лексики в сучасному інтернет-мовленні (на матеріалі українськомовного ютуб-контенту). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія».* 2023. Вип. 63. С. 86–89. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v63/19.pdf>
49. Ципердюк О. Д. Епітет як стильова домінанта проповідей єпископа Григорія Хомишина. *Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць.* Вип. 22(821): Романо-слов'янський дискурс. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. С. 25–31. URL: <http://surl.li/rdlkl>
50. Ципердюк О. Д. Кодифікація релігійної лексики в новій редакції «Українського правопису» (2019). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія».* 2021. Вип. 52. Том 2. С. 15–19. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v52/part_2/4.pdf
51. Ципердюк О. Д. Мовознавча термінологія в праці Є. Тимченка «Номінатив і датив в українській мові». *Прикарпатський вісник НТШ. Слово.* 2015. № 2 (30). С. 105–114. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/pv/2415.pdf>
52. Ципердюк О. Д. Мовостиль єпископа Григорія Хомишина: лексико-семантичний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2018. № 32. Том 1. С. 108–112. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v32/part_1/32.pdf
53. Ципердюк О. Д. Особливості функціонування клічного відмінка в проповідях Григорія Хомишина. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського Серія: Філологія. Соціальні комунікації.* Том 31 (70). № 4. 2020. Частина 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 136–141. URL:http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/4_2020/part_1/27.pdf
54. Ципердюк О. Д., Палійчук І. І. Релігійні найменування в мові роману Василя Шкляра

- «Маруся»: лексико-семантичний аспект. *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 21–22 липня 2023 р. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 45–49. <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/224/5452/12164-1>
55. Ципердюк О. Д. Повтор як стильова домінанта проповідей єпископа Григорія Хомишина. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2022. Вип. 57. С. 102–105. – 12 ст. – 0,5 друк. арк. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v57/24.pdf>
56. Ципердюк О. Д. Публіцистичне мовлення Степана Бандери з погляду сучасних мовних норм. *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]*. Сер. : Філологія. Мовознавство. 2013. Т. 216, Вип. 204. С. 118–124. URL: <http://surl.li/vjroou>
57. Ципердюк О. Д. Релігійна лексика в «Російсько-українському словнику» за редакції А. Ю. Кримського та С. О. Єфремова і сучасний мовний контекст. *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 5–6 листопада 2021 р.). Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2021. С. 7–11. URL: <http://surl.li/pixue>
58. Ципердюк О. Д. Семантико-стилістичні особливості фразеологізмів у проповідях єпископа Григорія Хомишина. *Українознавчі студії*. 2018. № 19. С. 70–81. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/ukrst/article/view/3307/3782>
59. Ципердюк О. Д. Семантична деривація української релігійної лексики в сучасних медіатекстах. *Development vectors of philological sciences in the modern context* : International scientific conference, April 3–4, 2024. Wloclawek, Republic of Poland. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. С. 124–128. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/160h1yMI3sVPn-LFQ0IbWArA-muoGOwt6>
60. Ципердюк О. Д. Стилістично марковані морфологічні форми в мовостилі поем Лесі Українки. *Леся Українка і сучасний гуманітарний дискурс* : матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції, присвяченої 150-річчю від дня народження Лесі Українки, м. Чернівці, 23 лютого 2021 р. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. С. 103–104. URL: <http://surl.li/yunenh>
61. Ципердюк О. Д. Стильові домінанти проповідей Григорія Хомишина. *Таврійські філологічні наукові читання* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 28–29 січня 2022 р. Київ : Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2022. С. 54–59. URL: https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/3895/1/tuu.in.ua_philo%D0%A1%D1%96%D1%87%D0%B5%D0%BD%D1%8C_2022.pdf

Викладач: Ципердюк О. Д., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.